

**ОЛИМПИАДА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ОБЩИНСКИ КРЪГ – 23.02.2012 г.**

VII клас

I. Тест

Въпроси с избираем отговор:

Прочетете текста и посочете правилния отговор на свързаните с него задачи от 1 до 4.

„...Левски се бе посветил на своя народ със съзнанието, че рано или късно животът му ще бъде поискан, и когато този миг идва, той не търси милост от хората, нито пък опрощение от бога. „Пред бога и свободата грехове не съм сторил, но нека другите ми съгрешения останат непростени” – това са последните му думи.

Дори пред лицето на смъртта гордият българин не пожелава нито да коленичи пред поробителя, нито да приеме утехата на религията, ако това би изисквало макар и частица отричане от собственото верую. Той не вярва в задгробния живот, нито в страшния съд според църковната догма. Той има свои идеи за безсмъртието и вярва, че ще се прероди в онези, които ще продължат борбата за свобода и братство. Единствен съдник на делата си приема съда на потомството, а пред този съд Левски застава с чисти ръце и чисто сърце ...

Историята справедливо му определи единствената награда, която някога е искал за себе си и за тези, които е приобщил към своето дело – да останат в паметта на бъдните поколения ...”

М. Макдеморт

(По „Апостолът на свободата”)

1. Темата на откъса е:

- А) чувството на непогрешимост у Левски;
- Б) вярата на Левски в бъдещето;
- В) готовността на Левски да умре;
- Г) духовното величие на Левски.

2. Левски е посветил живота си на :

- А) идеята за безсмъртието;
- Б) идеята за бога и борбата;
- В) своята вяра в бъдещето;
- Г) своя народ.

3. Пред лицето на смъртта Левски е готов:

- А) да приеме утехата на религията;
- Б) да защитава своето верую;
- В) да не приеме съда на потомството;
- Г) да признае греховете си пред бога.

4. Собственото си безсмъртие Левски вижда:

- А) във вярата си, че не е съгрешил пред бога и свободата;
- Б) в съда на историята, който ще му отреди заслужената награда;
- В) като безсмъртие в паметта на поколенията;
- Г) в онези, които ще продължат борбата за свобода и братство.

5. В кой ред НЯМА грешки?

- А) стреха, вярни, промяна, дядо;
- Б) вървящи, сянка, пресен, щяхме;
- В) пряспи, големи, летяли, промени;
- Г) рядкост, дясно, дясен, мляко.

6. В кой от редовете двойката думи са пароними?

- А) вреда, щета;
- Б) вторичен, вторачен;
- В) преглед, изглед;
- Г) гладен, сит.

7. Какво е значението на израза „гръм от ясно небе“?

- А) бързо;
- Б) точно;
- В) ненадейно;
- Г) злокобно.

8. В кое изречение сказуемото НЕ е съставно именно?

- А) Той бързо стана от мястото си.
- Б) Тя е учителка по музика.
- В) Той е най-добрият състезател по карате.
- Г) Тя се оказа много талантлива.

9. В кое от изреченията *си* НЕ е местоимение?

- А) Ти си моята най-добра приятелка.
- Б) Много държа на старите си приятели.
- В) Пожелавам си винаги да сме приятели.
- Г) Готова е на всичко за приятелите си.

В коя от подчертаните думи има правописна грешка?

(Условие за задачи 10 – 12)

10.

Подвигът (А) на героя е истинския (Б) връх в неговия неизвървян (В) докрай (Г) земен път.

11.

Граматичният (А) материал (Б) по английски език обхваща петте (В) времена с най-висока (Г) честота на употреба.

12.

На състезанието (А) по български език трима (Б) ученика (В) от нашето (Г) училище получиха награди.

13. Кое от изреченията е сложно съставно с подчинено подложно?

- А) Всеки, който положи достатъчно усилия, ще се справи.
- Б) Скоро след това научи, че предложението му не е прието.
- В) Това, разбира се, не трябваше да ти попречи по пътя към поставената цел.
- Г) Да се обича родината е дълг на всеки воин.

В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

(Условие за задачи 14 – 15)

14.

- А) Не се обадох не защото не исках, а защото не знаех номера му.
- Б) Местата за паркиране, които днес са недостатъчни, ще бъдат увеличени с 2000.
- В) Познах го, чак когато се разминах с него.
- Г) На всички въпроси отговори вярно, без да се затрудни.

15.

- А) Накъдето и да погледна, виждам високи върхове.
- Б) Следвах посоката, откъдето се чуваше кучешки лай.
- В) Съмнението, че са ме измамили не ми даваше покой.
- Г) Дръпнах завесата на прозореца, за да видя изгрева.

16. Кой от литературните термини не е от един и същ порядък като останалите?

- А) олицетворение;
- Б) експозиция;
- В) анафора;
- Г) синекдоха.

17. Система от случки и събития, в които се проследява развитието на действието и се разкриват човешките характери и взаимоотношения, се нарича:

- А) фабула;
- Б) сюжет;
- В) разказ;
- Г) повествование.

18. Кое от посочените твърдения НЕ се отнася изцяло за „На прощаване“?

- А) Творбата „На прощаване“ е изповед на лирическият герой пред майката.
- Б) Основният конфликт в творбата е изборът на героя, осмислен като синовен дълг.
- В) За личността битката в името на свободата би могла да завърши единствено с гибел.
- Г) Лирическият герой е свободолюбива личност и не може да се примири с робството в родината си.

19. Кой от следните моменти може да се определи като кулминация в сюжета на разказа „Една българка“?

- А) Срещата на Илийца с бунтовника.
- Б) Разговорът на Илийца с отец Евтимий.
- В) Борбата на Илийца с кола.
- Г) Самоубийството на четника.

20. С кое от следните твърдения НЕ може да бъде продължено изречението?

Епилогът в повестта „Немили-недраги“

- А) разказва за съдбата на хъшовете след битката при Гредетин.
- Б) изразява болката и упрека на писателя от незаслужената забрава на героите.
- В) възхвалява живота в свободна България.
- Г) създава усещане за достоверност на разказаната история.

21. Коя е темата на творбата „Немили-недраги“?

- А) Битката на хайдушките чети с турците в Балкана;
- Б) Животът на българската революционна емиграция в Румъния;
- В) Участието на хъшовете в битката при Гредетин;
- Г) Недостойните постъпки на хъшовете в чужбина.

22. Какво внушава метонимията *Върхът отговори с друг вик: „Ура!“* в стихотворението „Опълченците на Шипка“?

- А) Разкрива увереността на опълченците, че върхът е недостъпен.
- Б) Показва убеждението на опълченците, че ехото на планината плаши враговете.
- В) Подчертава неразривната връзка, която съществува между опълченците и родната земя.
- Г) Насочва към мисълта за смелостта, която дава на опълченците гордият вик „Ура!“.

Въпроси със свободен отговор

23. Преобразувайте пряката реч в непряка, като спазите правилата за пунктуационно оформление и запазете основното глаголно време.

- Все пак ти си добро момче! – каза майката развълнувана.

24. Запишете вида на изречението по състав.

Пристигна едва когато всички си тръгваха.

25. Препишете текста, като редактирате допуснатите правописни и пунктуационни грешки, както и грешките в членуването

На изток, зад мрачния и настръхнал силует на планината тънка жичка със цвѳта на пригоряло желязо показваше настъпвѳнето на зората. Няколко дрипави облѳка зачервяваха крайщата си. Беше необикновено тихо тѳмно и задушно.

26. Преобразувайте обособената част в подчинено определително изречение.

Запѳхтяна и ядосана, жената влезе в стаята.

27. Коя дума в изречението е употребена неуместно?

В китайската кухня се използват различни видове оризи.

28. Запишете подчертаните в текста фигури и тропи:

*Дванайсети път
гѳсти орди лазят по урвата дива
и тела я стелят, и кръв я залива.*

29. Попълнете таблицата, като свържете посочените литературни герои с присъщите им нравствени характеристики.

Нравствени характеристики	Литературен герой
1. смелост, патриотизъм, безстрашие	
2. малодушие, егоизъм, сприхавост	
3. чувство за отговорност, обаятелност, решителност	
4. мѳченичество, патриотизъм, жертвоготовност	

- А) отец Евтимий от „Една българка“;
- Б) генерал Столетов от „Опълченците на Шипка“;
- В) юнакът от „На прощаване“;
- Г) Странджата от „Немили-недраги“.

30. Запишете кой герой изрича думите:

Ако му е писано да оживее, ще оживее...